

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
ізолятора тимчасового тримання № 1 Головного
управління Національної поліції у Волинській області
30.11.2023**

Київ, 2023

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 30.11.2023 групою НПМ здійснено відвідування ізолятора тимчасового тримання № 1 Головного управління Національної поліції у Волинській області.

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Коноплястий Сергій Миколайович, заступник начальника відділу інспектування об'єктів контролю в правоохоронних, судових органах та військових формувань Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Спас Юлія Олександрівна, представник Уповноваженого у Волинській області;

Бакланова Людмила Анатоліївна, заступник директора Департаменту – начальник відділу аналітики та взаємодії з громадськістю Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Бачинський Ігор Валерійович, представник громадської організації.

Ізолятор тимчасового тримання № 1 Головного управління Національної поліції у Волинській області (далі – ізолятор, ізолятор тимчасового тримання, ІТТ) розташований за адресою: Волинська область, місто Луцьк, вулиця Грибоєдова, 2.

Ізолятор розміщений на першому поверсі адміністративної будівлі Луцького районного управління поліції Головного управління Національної поліції у Волинській області.

В ізоляторі обладнано 9 камер (фото 1-3), розрахованих на одночасне утримання 27 осіб та допоміжні приміщення, зокрема: кімнати для проведення слідчих дій, зберігання речей затриманих та підігріву їжі, медичний кабінет, душова та прогулянковий дворик. Середньодобове наповнення ізолятора складає 3 особи.

Протягом 2023 року в ізоляторі утримувалась 341 особа. У день відвідування в ІТТ перебувало 2 затримані особи, з якими проведено конфіденційне спілкування.

Скарги від затриманих осіб на умови тримання чи неналежне поводження не надходили. Факти тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті затриманих в ІТТ відсутні.

З метою перевірки технічного стану приміщень, протипожежного та санітарного стану ізолятора, охоронно-тривожної сигналізації 26.04.2023 комісією Головного управління Національної поліції у Волинській області

проведено обстеження ІТТ, за результатами якого складено акт комісійного обстеження, який в подальшому затверджений керівництвом Головного управління Національної поліції у Волинській області.

За результатами обстеження встановлено, що ізолятор тимчасового тримання придатний для утримання затриманих і взятих під варту осіб.

Керівництвом ізолятора протягом останніх років вживалися певні організаційно-практичні заходи щодо покращення умов утримання осіб в ІТТ, зокрема: проведено косметичні ремонти камерних приміщень, увесь персонал ізолятора пройшов підготовку щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги та отримали відповідні сертифікати, термін зберігання записів з камер відеоспостереження збільшено до 60 діб.

З метою приведення умов утримання в ізоляторі до національних та міжнародних стандартів Головним управлінням Національної поліції у Волинській області розроблено проект капітального ремонту ІТТ. Ремонт заплановано провести у 2024 році.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групою НІМ здійснено 07.05.2020 з метою вивчення стану забезпечення заходів із запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини).

1. У порушення вимог пункту 18.2 (с) Європейських пенітенціарних правил (Рекомендація № R (2006) 2 Комітету Міністрів держав-учасниць) та пункту 13.49.4 Інструкції про роботу ізоляторів тимчасового тримання органів внутрішніх справ України, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 20.01.2005 № 60 дск (далі – Інструкція), камерні приміщення не обладнані кнопкою виклику персоналу ізолятора з метою негайного встановлення контакту.

2. У порушення пункту 13.26 Інструкції в ізоляторі обладнано лише одна духова сітка, що не відповідає встановленим вимогам, а саме душові для утримуваних осіб в ІТТ слід передбачати із розрахунку можливості одночасного миття контингенту найбільшої камери, тобто в ізоляторі необхідно обладнати 4 душові сітки.

3. Також, у порушення пункту 24.10 Європейських пенітенціарних правил та пункту 13.12.3 Інструкції камерні приміщення не обладнано антенами ефірного телебачення та радіодинаміками, у зв'язку з чим утримувані особи позбавлені можливості одержувати інформацію про суспільні події.

4. Окрім цього, встановлена система відеонагляду за утримуваними охоплює все камерне приміщення, у тому числі санітарні вузли (фото 4).

Слід зазначити, що така практика суперечить вимогам статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та Закону України «Про захист персональних даних».

У той же час, зазначене питання не врегульовано Правилами внутрішнього розпорядку в ізоляторах тимчасового тримання органів внутрішніх справ України, затвердженими наказом Міністерства внутрішніх справ України від 02.12.2008 № 638.

Факти порушень прав затриманих осіб на повагу до приватного життя вже знайшли своє відображення в рішеннях Європейського суду з прав людини (справа «Горлов та інші проти росії»), який також зазначив, що мало місце порушення статті 8 Конвенції оскільки відеоспостереження у камерах не було «відповідним до закону» та не захищало від свавільного втручання органів влади у приватне життя.

Така ситуація потребує негайного виправлення, оскільки виступає приводом до подання заяв проти України до Європейського суду з прав людини з подальшим призначенням виплат значної суми коштів, як компенсації за моральну шкоду.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Ізолятору тимчасового тримання № 1 Головного управління Національної поліції у Волинській області обладнати:

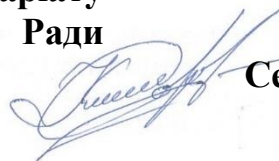
1. Камерні приміщення антенами ефірного телебачення, радіодинаміками та кнопкою виклику персоналу ізолятора з метою негайного встановлення контакту;
2. Душові для затриманих осіб із розрахунку можливості одночасного миття контингенту найбільшої камери;
3. Встановлену систему відеонагляду за утримуваними без можливості охоплення санітарних вузлів.

До звіту додаються наступні документи та матеріали:

Фотознімки отримані за результатами відвідування ізолятора на 1 арк.

Керівник групи НПМ

Заступник начальника відділу інспектування об'єктів контролю в правоохоронних, судових органах та військових формувань Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

Сергій КОНОПЛЯСТИЙ

Додатки до звіту

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

